

1. Спосіб регулювання робочих параметрів активної зони ядерного реактора на воді під тиском, причому згаданий ядерний реактор (8) включає в себе:
активну зону (10), поділену на верхню частину та нижню частину, де виробляється теплова потужність;
множину груп (P1-P5) керувальних стрижнів (40) для регулювання реактивності активної зони (10), причому кожна група може займати в активній зоні (10) множину положень введення, розподілених по висоті, причому вихідним є верхнє положення;
засоби для введення кожної групи стрижнів (P1-P5) по вертикалі у активну зону (10);
первинний контур (30), пристосований для забезпечення циркуляції первинної охолоджувальної рідини через активну зону (10);
засоби для регулювання концентрації щонайменше однієї сполуки-поглинач нейтронів ([B]) у первинній охолоджувальній рідині;
засоби для вимірювання величин (FN, FB, TBC, TBF, Q), які характеризують робочі умови в активній зоні реактора,
який **відрізняється** тим, що згаданий спосіб регулювання включає:
етап оцінювання ефективних значень ($T_{моуе}$, $АОе$, $\hat{P}_{max}$) робочих параметрів принаймні в залежності від вимірюваних величин (FN, FB, TBC, TBF, Q);
етап вибору закону регулювання концентрації сполуки-поглинач ([B]) та положень введення (Z1-Z5) груп стрижнів (P1-P5), який вибирається з групи, що включає щонайменше перший та другий закони регулювання, які відрізняються один від одного; та
етап регулювання робочих параметрів згідно з вибраним законом регулювання в залежності від заданих значень ($T_{моус}$, $АОс$, $\hat{P}_{max}$), що стосуються згаданих параметрів, та оцінених ефективних значень ($T_{моуе}$, $АОе$, $\hat{P}_{max}$),
та тим, що робочі параметри, що регулюються, включають принаймні середню температуру ($T_{моу}$) первинної охолоджувальної рідини у активній зоні (10), осьовий розподіл теплової потужності (АО) між верхньою та нижньою частинами активної зони (10) та параметр ($\hat{P}_{max}$), який характеризує можливість підняття потужності реактора (P_{max}), причому можливість підняття потужності (P_{max}) відповідає тепловій потужності, яка може бути вироблена в активній зоні (10) при швидкому піднятті груп стрижнів (P1-P5) у положення, близьке до верхнього.
2. Спосіб за п. 1, який **відрізняється** тим, що на етапі вибору перший закон вибирають, коли щонайменше одна група стрижнів (P1) знаходиться у положенні введення (Z1), нижчому від певного заздалегідь визначеного положення (Z_{ref}), а другий закон вибирають у протилежному випадку.
3. Спосіб за п. 1 або п. 2, який **відрізняється** тим, що він включає перший етап обчислення заданих значень ($T_{моус}$, $АОс$, $\hat{P}_{max}$) робочих параметрів принаймні в залежності від заданих параметрів (P_c , P_{max} , $АОс$) керування реактором.
4. Спосіб за п. 3, який **відрізняється** тим, що при застосуванні першого закону регулювання осьовий розподіл потужності (АО) регулюють з доведенням до його заданого значення ($АОс$) шляхом переміщення груп стрижнів (P1-P5), а при застосуванні другого закону регулювання осьовий розподіл потужності (АО) регулюють з доведенням до його заданого значення ($АОс$) шляхом встановлення концентрації сполуки-поглинач ([B]) у первинній охолоджувальній рідині.
5. Спосіб за п. 3 або п. 4, який **відрізняється** тим, що при застосуванні першого закону регулювання параметр ($\hat{P}_{max}$), що характеризує можливість підняття потужності реактора (P_{max}), регулюють з доведенням до його заданого значення ($\hat{P}_{max}$) шляхом встановлення концентрації сполуки-поглинач ([B]) у первинній охолоджувальній рідині, а при застосуванні другого закону регулювання згаданий параметр ($\hat{P}_{max}$) регулюють з доведенням до його заданого значення ($\hat{P}_{max}$) шляхом переміщення груп стрижнів (P1-P5).

6. Спосіб за будь-яким із пп. 3-5, який **відрізняється** тим, що згаданий перший етап включає стадію обчислення задаваного значення середньої температури первинної охолоджувальної рідини у активній зоні (T_{moys}) на основі характерного значення (P_c) потужності, що постачається в електричну мережу, яку живить реактор.

7. Спосіб за п. 6, який **відрізняється** тим, що згаданий перший етап включає стадію розподілу груп стрижнів ($P1-P5$) на регулювальну підмножину (P_i), що забезпечує регулювання середньої температури первинної охолоджувальної рідини (T_{moys}) у активній зоні, та малорухому підмножину (H), яка головним чином забезпечує регулювання осьового розподілу потужності (AO), причому групи стрижнів малорухомої підмножини (H) введені менше, ніж групи регулювальної підмножини (P_i).

8. Спосіб за п. 7, який **відрізняється** тим, що малорухома підмножина (H) стрижнів завжди розташована у верхній половині активної зони.

9. Спосіб за п. 7 або п. 8, який **відрізняється** тим, що параметр ($\hat{P}_{max}$), який характеризує можливість підняття потужності реактора (P_{max}), визначають принаймні на основі положень введення групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i), перший етап включає стадію обчислення задаваного положення (Zic) групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i) в залежності від заданої характеристики (P_{maxc}) можливості підняття потужності та вимірюваних значень (TBC , TBF , Q).

10. Спосіб за п. 9, який **відрізняється** тим, що етап регулювання за першим законом регулювання включає:

стадію обчислення необхідних переміщень (dZ_i) групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i) в залежності від заданого значення (T_{moys}) та ефективного значення (T_{moys_e}) середньої температури первинної охолоджувальної рідини у активній зоні реактора; та

стадію модифікування положення або положень введення групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i) в залежності від обчислених переміщень (dZ_i) з метою регулювання середньої температури (T_{moys}) первинної охолоджувальної рідини у активній зоні з доведенням її до заданого значення (T_{moys}).

11. Спосіб за будь-яким із п. 9 та п. 10, який **відрізняється** тим, що етап регулювання за першим законом регулювання включає:

стадію обчислення необхідних переміщень (dZ_i) групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i) та необхідного переміщення (dZ_h) малорухомої підмножини (H) в залежності принаймні від заданої характеристики (AO_c) та ефективної характеристики (AO_e) осьового розподілу теплової потужності; та

стадію модифікування положення або положень введення групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i) та/або малорухомої підмножини (H) в залежності від обчислених переміщень (dZ_i , dZ_h) з метою регулювання осьового розподілу теплової потужності (AO) з доведенням її до заданого значення (AO_c).

12. Спосіб за п. 11, який **відрізняється** тим, що коли середня температура (T_{moys}) охолоджувальної рідини знаходиться у межах зони нечутливості навколо її заданого значення (T_{moys}), то регулювальна підмножина стрижнів (P_i) та малорухома підмножина (H) переміщуються у протилежних напрямках із метою регулювання осьового розподілу теплової потужності (AO) з доведенням його до заданого значення (AO_c).

13. Спосіб за будь-яким із пп. 9-12, який **відрізняється** тим, що етап регулювання за першим законом регулювання включає:

стадію обчислення концентрації сполуки-поглинач ($[B]$) в залежності від заданого значення ($\hat{P}_{maxc}$) та ефективного значення ($\hat{P}_{maxe}$) параметра, що характеризує можливість підняття потужності реактора; та

стадію встановлення концентрації сполуки-поглинач ($[B]$) у первинній охолоджувальній рідині відповідно до обчисленого значення з метою регулювання параметра ($\hat{P}_{max}$), що характеризує можливість підняття потужності реактора, з доведенням його до заданого

значення ($\hat{P}_{max}$).

14. Спосіб за будь-яким із пп. 9-13, який **відрізняється** тим, що етап регулювання за другим законом регулювання включає:

стадію обчислення необхідних переміщень (dZ_i) групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i) та необхідного переміщення (dZ_h) малорухомої підмножини (H) в залежності від заданого (T_{moys}) та ефективного (T_{moye}) значень середньої температури первинної охолоджувальної рідини у активній зоні та в залежності від заданого (Z_{ic}) та ефективного (Z_{ie}) положень групи P_1 ; та

стадію модифікування положення або положень введення групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i) та/або малорухомої підмножини (H) в залежності від обчислених переміщень (dZ_i , dZ_h) з метою регулювання середньої температури (T_{moy}) первинної охолоджувальної рідини у активній зоні з доведенням її до заданого значення (T_{moys}).

15. Спосіб за п. 14, який **відрізняється** тим, що регулювальна підмножина (P_i) переміщується у першу чергу з метою регулювання середньої температури (T_{moy}) первинної охолоджувальної рідини у активній зоні, а малорухома підмножина (H) переміщується, коли регулювальна підмножина (P_i) досягає крайніх положень зони нечутливості, середина якої відповідає заданому положенню (Z_{ic}) цієї підмножини.

16. Спосіб за будь-яким із пп. 9-15, який **відрізняється** тим, що етап регулювання за другим законом регулювання включає:

стадію обчислення концентрації сполуки-поглинача ($[B]$) в залежності від заданого значення (AO_c) та ефективного значення (AO_e) характеристики осьового розподілу теплової потужності; та

стадію встановлення концентрації сполуки-поглинача ($[B]$) у первинній охолоджувальній рідині відповідно до обчисленого значення з метою регулювання характеристики осьового розподілу теплової потужності (AO) з її доведенням до заданого значення (AO_c).

17. Спосіб за будь-яким із пп. 9-16, який **відрізняється** тим, що етап регулювання за другим законом регулювання включає:

стадію обчислення необхідного переміщення або переміщень (dZ_i) групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i) та необхідного переміщення малорухомої підмножини (H) в залежності принаймні від заданих (Z_{ic}) та ефективних (Z_{ie}) характеристик положень введення групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i); та

стадію модифікування положення або положень введення групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i) та/або малорухомої підмножини (H) в залежності від обчислених переміщень (dZ_i , dZ_h) з метою утримання групи або груп стрижнів регулювальної підмножини (P_i) у межах зони нечутливості навколо заданого положення введення (Z_{ic}).

18. Спосіб за п. 17, який **відрізняється** тим, що, коли середня температура охолоджувальної рідини (T_{moy}) знаходиться у межах своєї зони нечутливості навколо заданого значення (T_{moys}), то регулювальну підмножину (P_i) та малорухому підмножину (H) переміщують у протилежних напрямках із метою утримування групи або груп регулювальної підмножини (P_i) у межах згаданої зони нечутливості навколо заданого положення введення (Z_{ic}).

19. Спосіб за будь-яким із пп. 7-18, який **відрізняється** тим, що групи стрижнів регулювальної підмножини (P_i) при варіюванні теплової потужності, що виробляється в активній зоні, вводять або витягають послідовно, причому дві групи, які послідовно вводять або витягають, займають відповідні положення введення, відділені одне від одного проміжком, який постійно є меншим від заздалегідь визначеного граничного значення.

20. Спосіб за будь-яким із попередніх пунктів, який **відрізняється** тим, що спосіб регулювання є автоматичним.